

OPCJE MIESIĘCZNE NA INDEKS WIG20

TROCZĘ HISTORII

1973 – Fisher Black i Myron Scholes opracowują precyzyjną metodę obliczania wartości opcji – słynny MODEL BLACK/SCHOLES

$$C = S \cdot N(d_1) - X e^{-rT} N(d_2)$$

$$P = X e^{-rT} N(-d_2) - S \cdot N(-d_1)$$

TROCĘ HISTORII

26 kwietnia 1973 – Chicago Board of Trade otwiera
Chicago Board Options Exchange (CBOE).

TROCHĘ HISTORII

1973 – CBOE wprowadza cztery terminy opcji z kwartalnego cyklu.

1990 – po naciskach inwestorów, maklerów i traderów, CBOE wprowadza miesięczne opcje.

WSZECHSTRONNOŚĆ OPCJI

- Opcje pozwalają na tworzenie strategii inwestycyjnych zakładających różne rynkowe scenariusze,
- Dają dużą kontrolę w zakresie ryzyka inwestycyjnego (można tworzyć strategie o różnym poziomie tego ryzyka),
- Opcje to również doskonały instrument pozwalający zabezpieczać ryzyko rynkowe niekorzystnej zmiany wartości instrumentu bazowego (np. portfela akcji przed spadkami).

DLACZEGO OPCJE MIESIĘCZNE?

- Wygasanie opcji w miesiącach kalendarzowych stanowi standard notowania tych opcji na innych europejskich giełdach,
- Obrót opcjami na WIG20 jest największy w ostatnim miesiącu przed wygaśnięciem (ostatnie 30 dni),
- Zmiana cyklu wygasania powinna przynieść większą aktywność po stronie uczestników rynku.

ZABEZPIECZANIE PORTFELI

ZABEZPIECZANIE PORTFELI

- Opcje z krótszym terminem wygaśnięcia są tańsze od tych z dłuższym,
- Mniejsze różnice pomiędzy kursami wykonania (kursy wykonania „gęsto ustawione”) pozwolą na dokładniejsze dobranie odpowiedniego zabezpieczenia,
- Zabezpieczanie portfela akcji przed spadkiem jego wartości (np. w związku z wydarzeniami ekonomicznymi lub gospodarczymi).

ZABEZPIECZANIE PORTFELI

Przykład:

- Wartość portfela akcji: 47.500 PLN,
- Portfel akcji wysoko skorelowany z portfelem indeksu WIG20,
- Prognozujemy, że za 3 dni mogą nastąpić spadki na rynku w efekcie publikacji ważnego wskaźnika ekonomicznego,
- Zabezpieczamy portfel akcji przed spadkiem jego wartości.

Możliwe strategie zabezpieczające:

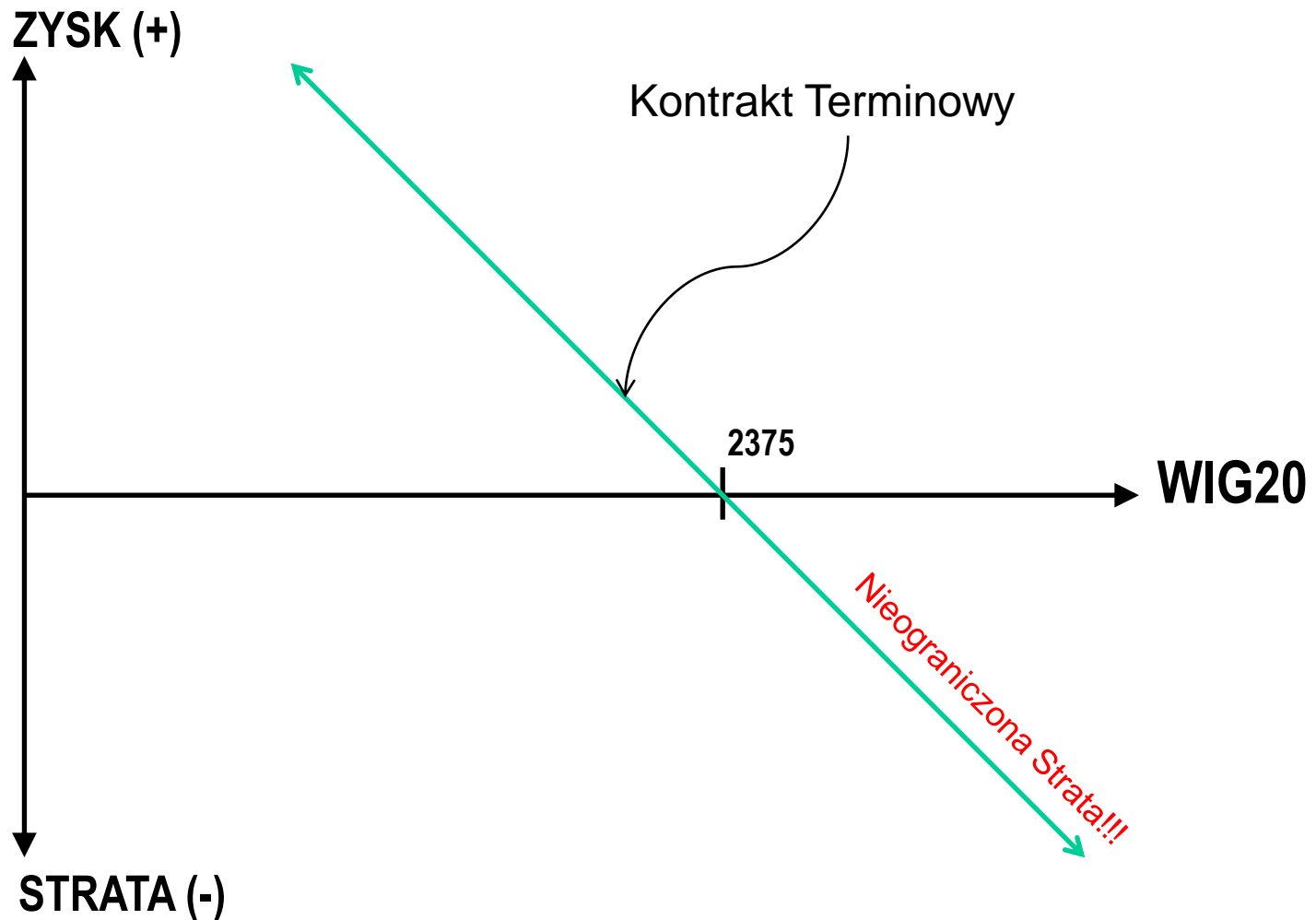
- Wystawienie kontraktu na WIG20 - kurs kontraktu = 2.375 pkt.
- Kupno opcji sprzedaży na WIG20 - zakładamy, że w dniu tworzenia strategii jest 16 lipca a opcja, którą nabywamy jest opcją wygasającą 18 lipca.

ZABEZPIECZANIE PORTFELI

Kontrakt terminowy:

- Wystawiamy jeden kontrakt po kursie 2.375 pkt. (1 kontrakt x 2.375 pkt. x 20 PLN = 47.500 PLN),
- Depozyt zabezpieczający: 3.515 PLN (2.375 pkt. x 7,4% x 20 PLN),
- **Zabezpieczając portfel akcji kontraktem terminowym nie korzystamy ze wzrostów na rynku.**

Wystawiony Kontrakt WIG20

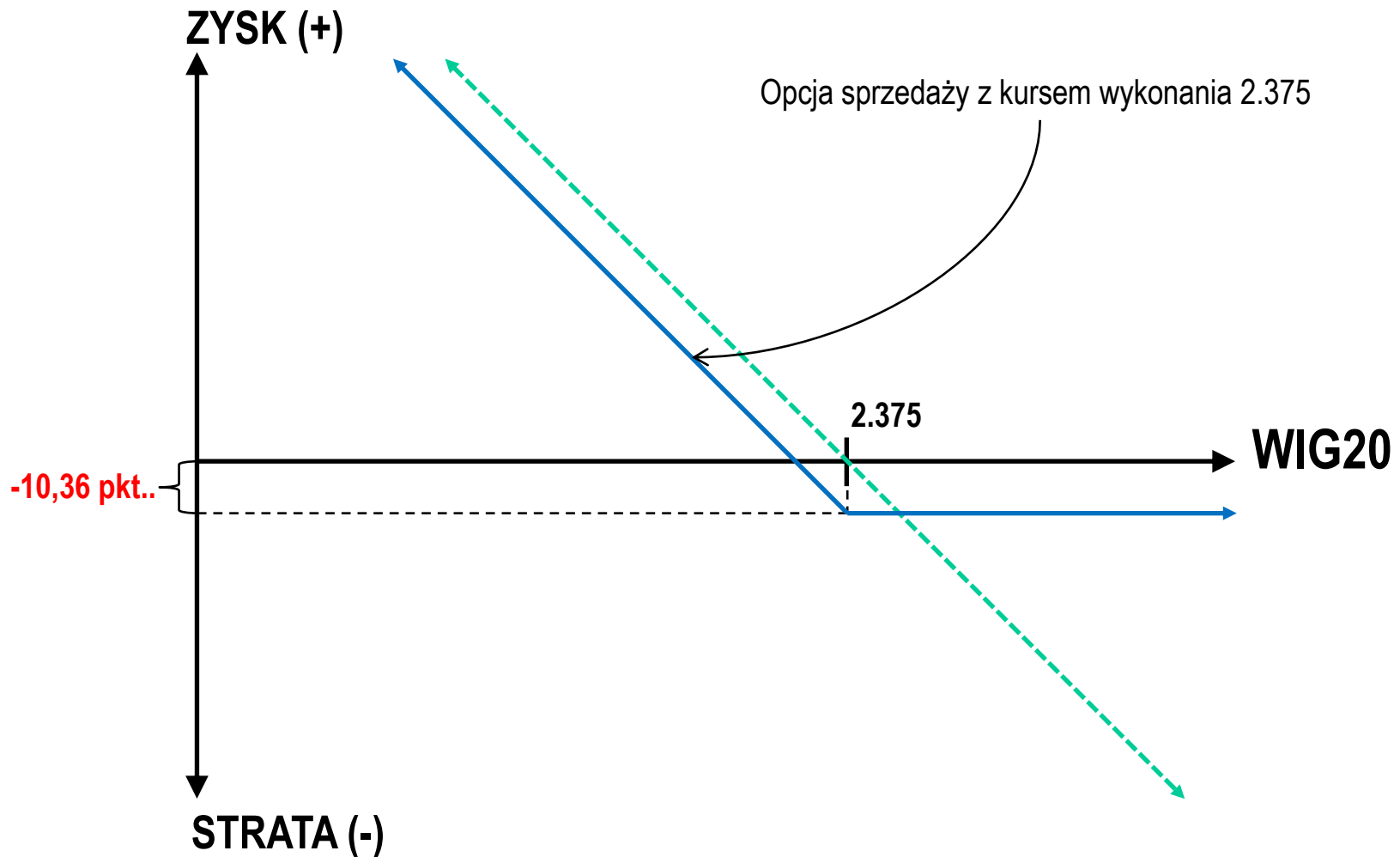

ZABEZPIECZANIE PORTFELI

Opcja:

- Nabywamy dwie opcje sprzedaży z kursem wykonania 2.375 oraz lipcowym terminem wygaśnięcia,
- (2 opcje x 2.375 pkt x 10 PLN = 47.500 PLN),
- Zakładając zmienność 15%, stopa dywidendy 0% i stopa wolna od ryzyka 2,5% wartość jednej opcji to 10,36 pkt.,
- 10,36 pkt. x 10 PLN x 2 opcje = 207,20 PLN
- **207,20 PLN stanowi koszt naszego zabezpieczenia**

Nabyta Opcja Sprzedaży

ZABEZPIECZANIE PORTFELI

Scenariusz 1: WIG20 = 2.200 pkt.

– Kontrakt Terminowy

- Portfel: 2.200 pkt. x 20 PLN = 44.000 PLN **(-3.500 PLN)**
- Kontrakt: 2.375 pkt. – 2.200 pkt. = 175 pkt. x 20 PLN = **+3.500 PLN**
- **-3.500 PLN + 3.500 PLN = 0 PLN**

– Opcje

- Portfel: 2.200 pkt. x 20 PLN = 44.000 PLN **(-3.500 PLN)**
- Opcje: Kurs rozliczeniowy: 2.375 pkt. – 2.200 pkt. = 175 pkt.
- 2 opcje x 175 pkt. x 10 PLN = 3.500 PLN – 207,20 PLN (Premia) = **+3.292,80 PLN**
- **-3.500 PLN + 3.292,80 PLN = -207,20 PLN**

-207,20 to premia, którą zapłaciliśmy za opcje

ZABEZPIECZANIE PORTFELI

Scenariusz 2: WIG20 = 2.500 pkt.

– Kontrakt Terminowy

- Portfel: 2.500 pkt. x 20 PLN = 50.000 PLN **(+2.500)**
- Kontrakt: 2.500 pkt. – 2.375 pkt. = 125 pkt. x 20 PLN = **-2.500 PLN**
- **-2.500 PLN + 2.250 PLN = 0 PLN**

– Opcje

- Portfel: 2.500 pkt. x 20 PLN = 50.000 PLN **(+2.500 PLN)**
- Opcje: Nie wykonane, strata premii = **-207,20 PLN**
- **-207,20 PLN + 2.500 PLN = +2.292,80 PLN** ←

Zastosowanie opcji pozwala osiągnąć zysk w przypadku wzrostu indeksu WIG20!!!

ZABEZPIECZANIE PORTFELI

- Opcje działają jak ubezpieczenie - w życiu codziennym każdy ma styczność z polisami ubezpieczeniowymi,
- Wykupując polisy ubezpieczeniowe, zabezpieczamy nieruchomości, zdrowie lub inne dobra przed nieoczekiwanymi stratami,
- Poprzez opcje można zabezpieczyć swoje giełdowe inwestycje – opcje miesięczne zwiększają możliwości stosowania strategii zabezpieczających,
- Nowy cykl wygasania opcji pozwoli inwestorom na precyzyjne dobieranie zabezpieczenia portfeli.

SPEKULACJA

SPEKULACJA

- Inwestorzy również mogą przeprowadzać transakcje spekulacyjne w celu wykorzystania zmian w indeksie WIG20 na skutek wydarzeń ekonomiczno-gospodarczych,
- Nabywając opcje na WIG20 zarabiamy w efekcie zmiany wartości indeksu WIG20 (wzrost lub spadek),
- Nabycie opcji z krótszym terminem jest tańsze niż nabycie opcji z dłuższym terminem,
- Poza niską ceną, opcje z krótszym terminem wygaśnięcia są bardziej wrażliwe na zmiany wartości indeksu WIG20.

SPEKULACJA

Przykład.

Założenia:

- **Data: 16 lipca 2014**
- WIG20: 2.400 pkt.
- **Wrześniowa opcja sprzedaży z kursem wykonania 2.400:**
  - Zmienność: 15%
  - Stopa Dywidendy: 0%
  - Stopa Wolna od Ryzyka: 2,50%
  - Data Wygaśnięcia: 19 września 2014
- **Wartość Opcji Sprzedaży: 55,28 pkt. x 10 PLN = 552,80 PLN**
  - **Musimy zapłacić 552,80 PLN, aby móc zainwestować w spadek indeksu WIG20 za pomocą wrześniowej opcji sprzedaży z kursem wykonania 2.400.**
- **Lipcowa opcja Sprzedaży z kursem wykonania 2.400:**
  - Zmienność: 15%
  - Stopa Dywidendy: 0%
  - Stopa Wolna od Ryzyka: 2,50%
  - Data Wygaśnięcia: 18 lipca 2014
- **Wartość Opcji Sprzedaży: 10,47 pkt. x 10 PLN = 104,70 PLN**
  - **Płacimy tylko 104,70 PLN, aby móc zainwestować w spadek indeksu WIG20 za pomocą LIPCOWEJ opcji sprzedaży po 2.400.**

SPEKULACJA

18 lipca 2014

Jeżeli WIG20 kończy sesję na poziomie 2.350 pkt. potencjalne zyski wyglądają następująco:

Wrześniowa Opcja Sprzedaży z kursem wykonania 2.400:

- Wartość: $80,85 \times 10 \text{ PLN} = 808,50 \text{ PLN}$
- Zysk: $808,50 - 552,80 = + 255,70 \text{ PLN}$
- Stopa zwrotu = **+ 46,26%**

Lipcowa Opcja Sprzedaży z kursem wykonania 2.400:

- Cena Rozliczeniowa: $2.400 \text{ pkt.} - 2.350 \text{ pkt.} = 50 \text{ pkt.} \times 10 \text{ PLN} = 500 \text{ PLN}$
- Zysk: $500 - 104,70 = + 395,30 \text{ PLN}$
- Stopa zwrotu = **+ 377,55%**

SPEKULACJA

18 lipca 2014

Jeżeli błędnie założyliśmy spadek i WIG20 wzrósł, wówczas tracimy premię którą zapłaciliśmy za daną opcję:

Wrześniowa opcja sprzedaży: **- 552,80 PLN**

Lipcowa opcja sprzedaży: **- 104,70 PLN**

STRATEGIE

STRATEGIE I INNE WŁAŚCIWOŚCI

Strategie

- Zmniejszenie odległości pomiędzy kursami wykonania pozwala na bardziej precyzyjne dobranie odpowiednich ich poziomów do danej strategii opcyjnej,
- Np., w chwili obecnej chcąc kupić strategię Spread Byka (Long Call Spread), jesteśmy skazani na korzystanie z kursów wykonania odległych od siebie co 50 pkt.,
- Po zmianie standardu dostępnych będzie więcej kursów wykonania i będą „odległe” co 25 pkt.

STRATEGIE I INNE WŁAŚCIWOŚCI

Spread Byka

- Zakładający wzrost indeksu WIG20,
- Nabywamy opcję kupna ATM na WIG20,
- Wystawiamy opcję kupna OTM na WIG20, z tym samym terminem do wygaśnięcia, ale z wyższym kursem wykonania.
- Wystawiając drugą opcję obniżamy koszt strategii - ograniczamy jednak zysk maksymalny.

STRATEGIE I INNE WŁAŚCIWOŚCI

Przykład

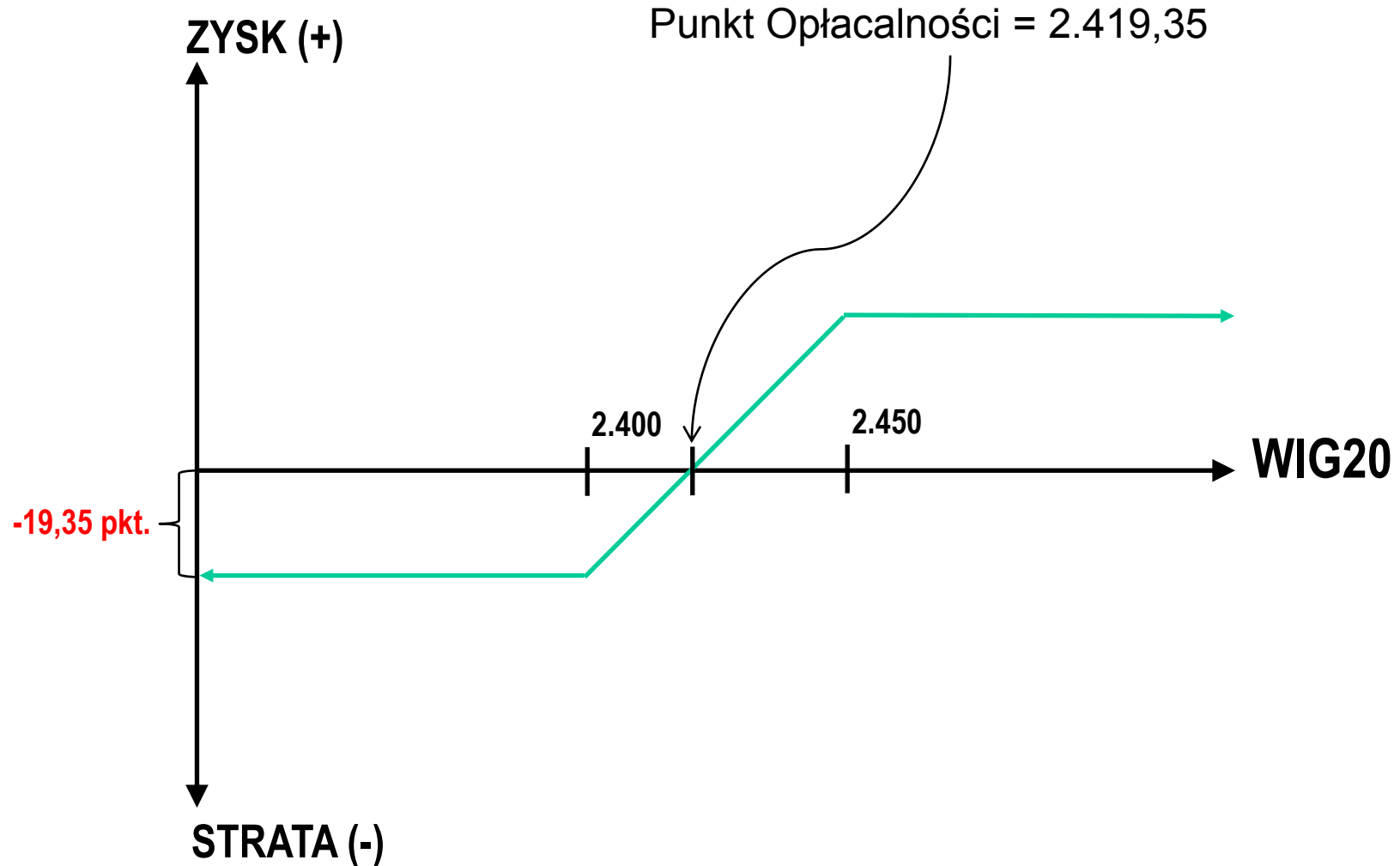
Założenia:

- **Data: 1 września 2014**
- **WIG20: 2.400**

Wrześniowy Spread Byka 2.400/2.450

- Nabyta opcja kupna z kursem wykonania 2.400: 33,37 pkt.
- Wystawiona opcja kupna z kursem wykonania 2.450: 14,02 pkt.
- Koszt strategii: $33,37 - 14,02 = 19,35$ pkt. x 10 PLN = **193,50 PLN**

Spread Byka 2400/2450

STRATEGIE I INNE WŁAŚCIWOŚCI

Przykład

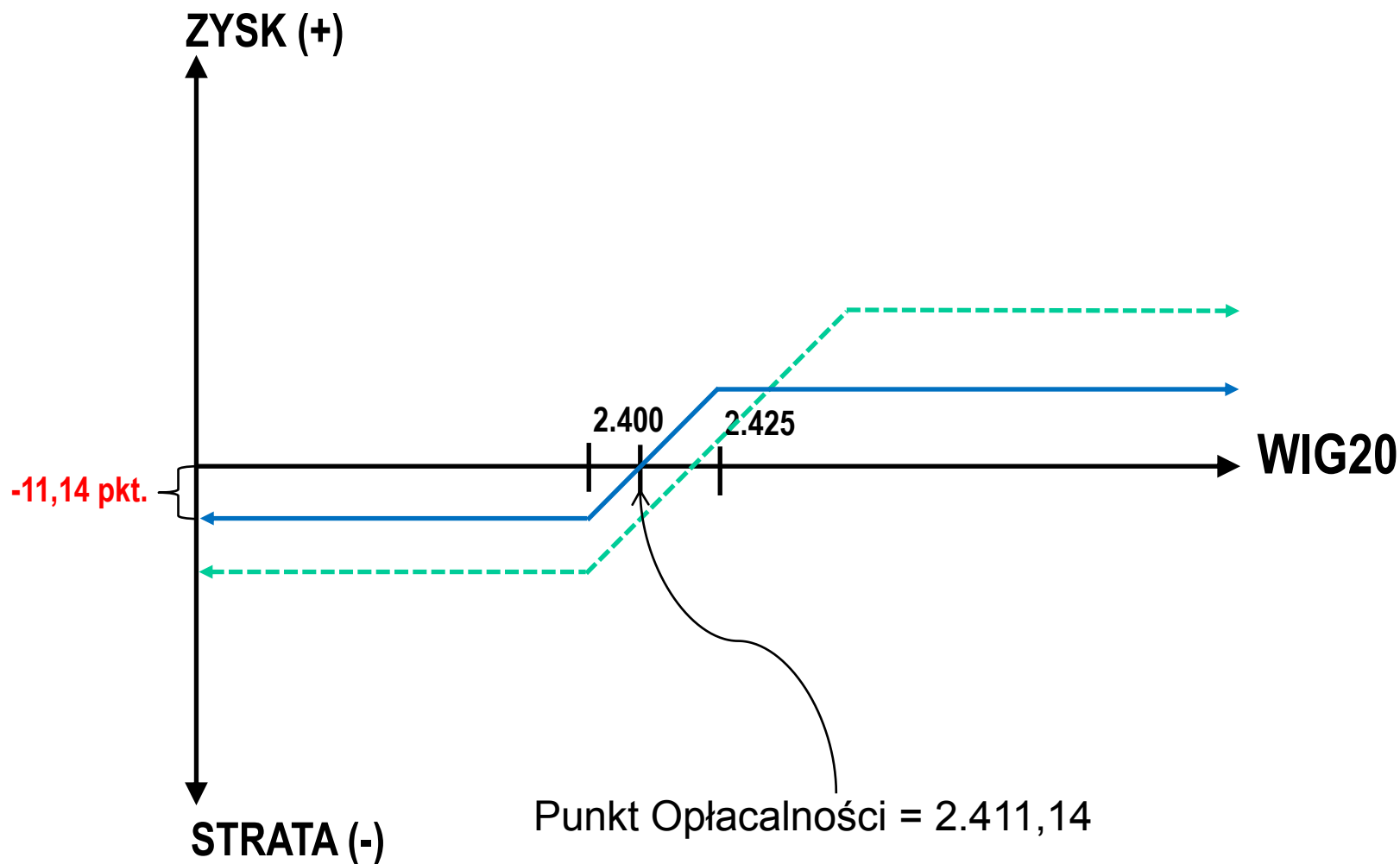
Założenia:

- **Data: 1 września 2014**
- **WIG20: 2.400**

Wrześniowy Spread Byka 2.400/2.425

- Nabyta opcja kupna z kursem wykonania 2.400: 33,37 pkt.
- Wystawiona opcja kupna z kursem wykonania 2.425: 22,23 pkt.
- Koszt strategii: $33,37 - 22,23 = 11,14$ pkt. x 10 PLN = **111,40 PLN**

Spread Byka 2400/2425

- Wszystkie ww. obliczenia były wykonane za pomocą aplikacji dostępnej tutaj:
<http://pochodne.gpw.pl/?page=narzedzia>

SERWIS INSTRUMENTÓW
POCHODNYCH

Notowania Edukacja Instrumenty Członkowie Giełdy Regulacje Dane rynkowe Informacje

lesteś tu: Edukacja > Narzędzia

Narzędzia **ARKUSZ DO OBLICZANIA WARTOŚCI OPCJI**

Narzędzia

	Arkusz	Instrukcja
Arkusz do kalkulacji <ul style="list-style-type: none"> → wartości teoretycznej opcji, → greckich współczynników, → zmienności implikowanej		
Arkusz do symulacji opcyjnych strategii inwestycyjnych - PROSTY		
Arkusz do symulacji opcyjnych strategii inwestycyjnych - ROZBUDOWANY		

Wskaźniki

Bieżąca wartość greckich wskaźników oraz zmienności implikowanej	> Zobacz	
Kursy odniesienia dla kontraktów terminowych	> Zobacz	
Kursy odniesienia dla opcji	> Zobacz	

→ Powrót drukuj

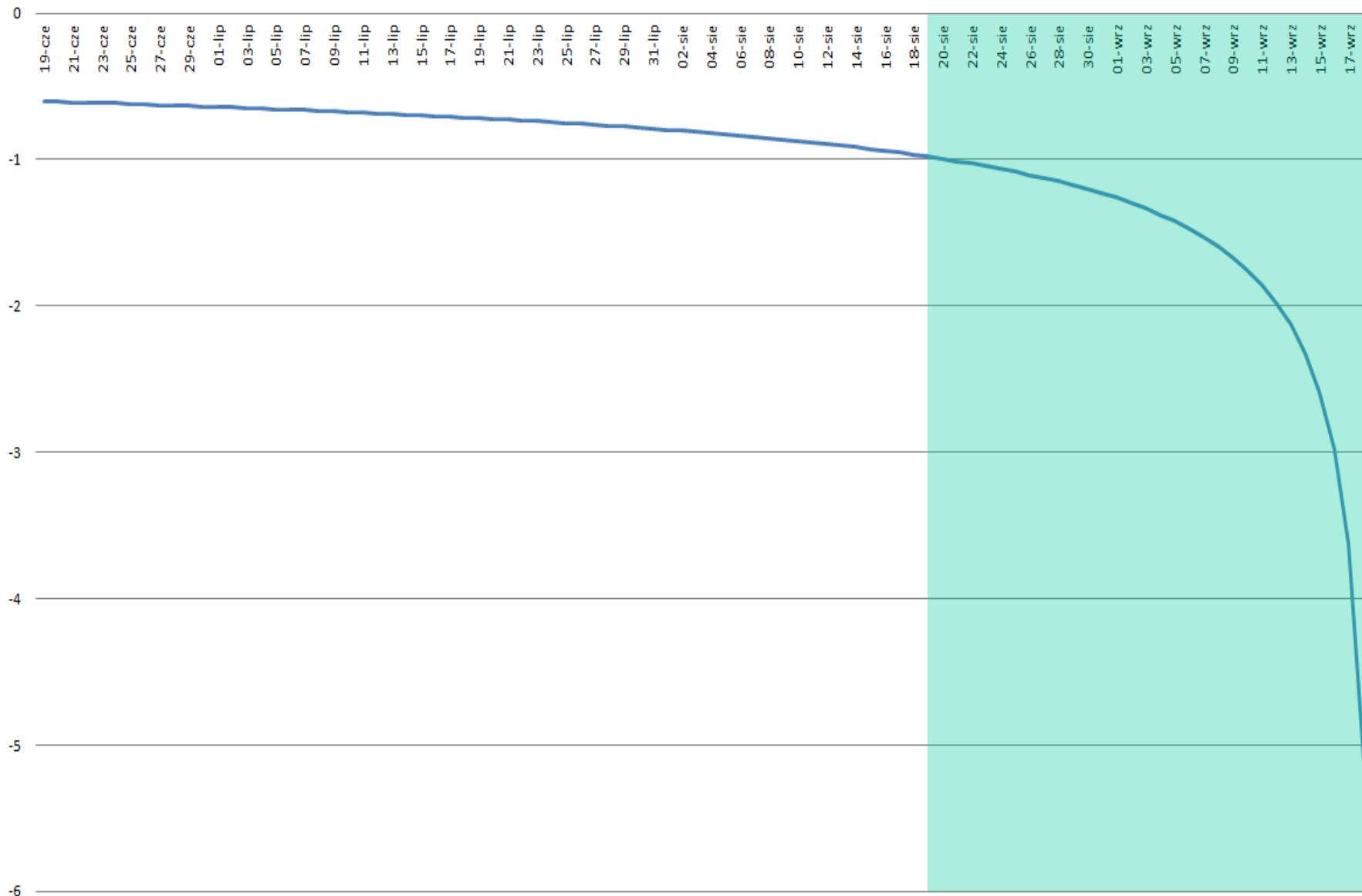
Notowania Kontrakty terminowe Opcje Jednostki indeksowe MiniWIG20	Edukacja Kontrakty terminowe Opcje Jednostki indeksowe MiniWIG20	Instrumenty Skrócony opis instrumentu Kalendarz obrotu Dni bez sesji	Członkowie Giełdy Jak zostać członkiem GPW? Lista członków GPW	Dane rynkowe Statystyki
---	--	--	---	-----------------------------------

Theta

- Jednym z głównych komponentów opcji jest premia czasowa.
- Im dalej do terminu wygaśnięcia, tym większa premia czasowa.
- W miarę upływu czasu, premia czasowa maleje – każdego dnia ubywa mała jej część.
- Co ciekawe, premia czasowa nie ubywa równomiernie, lecz przyspiesza wraz ze zbliżaniem się terminu wygaśnięcia.
- Jak pokazuje wykres na następnej stronie, ten spadek premii czasowej jest największy w ostatnich 30 dniach przed terminem wygaśnięcia (przykładowy okres od 19 czerwca do 19 września) ponieważ rozkład premii czasowej nastąpi 3 razy w kwartale.

Theta i czas

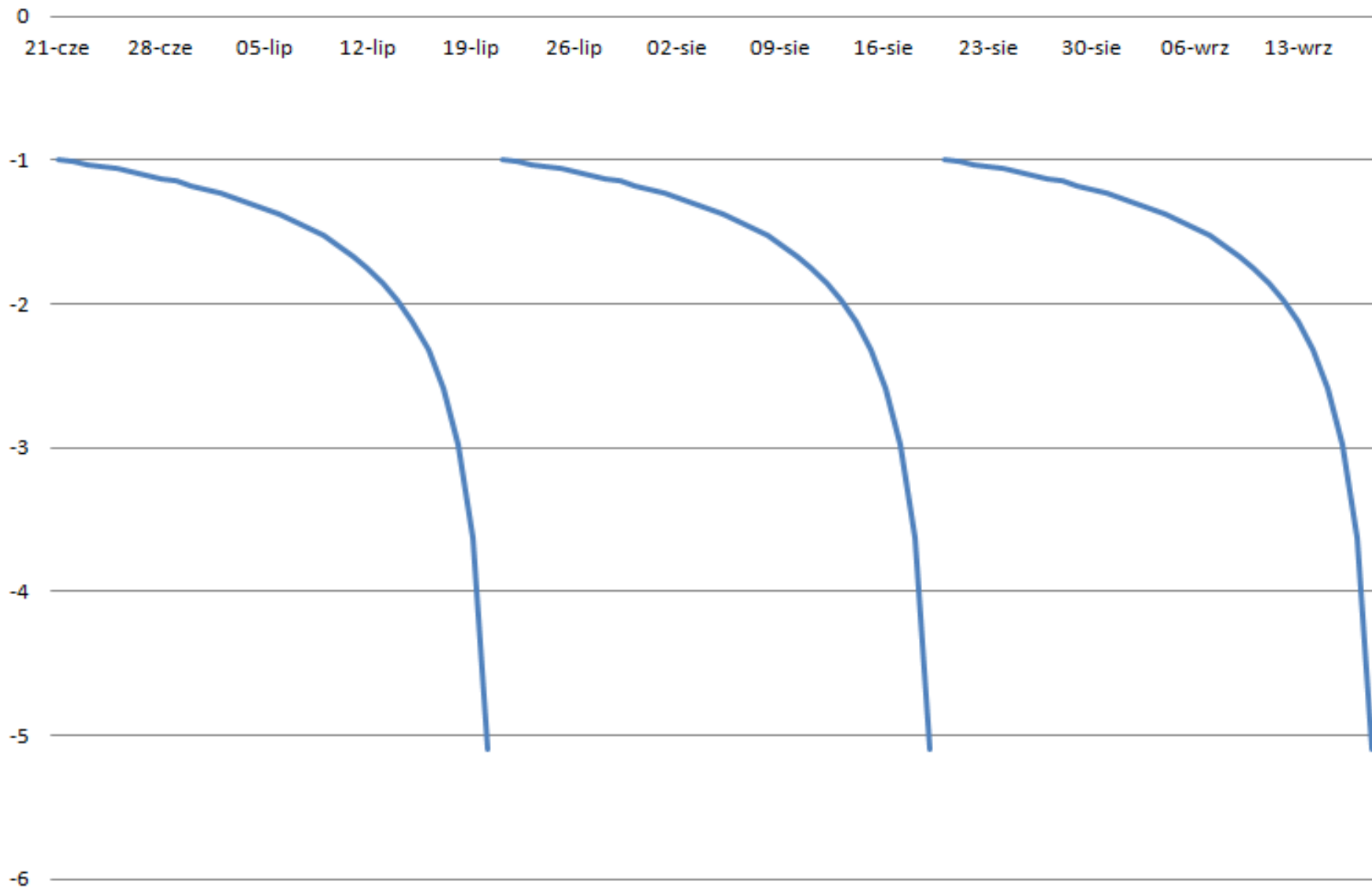
STRATEGIE I INNE WŁAŚCIWOŚCI

Theta

- Porównanie wartości Thety dla przykładowej opcji:
  - 3 miesiące: 96,46 pkt. x 10 PLN = 964,60 PLN
  - 1 miesiąc: 50,47 pkt. x 10 PLN = 504,70 PLN
- Jeżeli w okresie 30 dni, wartość Thety spada o 504,70 PLN to w ciągu 3 miesięcy jesteśmy w stanie wykorzystać to zjawisko trzy razy!
- $504,70 \text{ PLN} \times 3 = \mathbf{1514,12 \text{ PLN}}$

Theta i Opcje Miesięczne

STRATEGIE I INNE WŁAŚCIWOŚCI

Strategia Iron Condor

- Do wykorzystania rozkładającej się premii czasowej, wystawiamy strategię Iron Condor 4 tygodnie przed terminem wygaśnięcia.
- Strategia ta polega na zbieraniu premii z dwóch wystawionych strategii opcyjnych (Call Spread, czyli Spread Byka i Put Spread, czyli Spread Niedźwiedzia)
- Wystawca tych strategii oczekuje na spadek wartości opcji ze względu na upływ czasu, tzw. rozkład Thety.
- Obecnie, możemy wystawiać taką strategię raz na kwartał, czyli na jakiś miesiąc przed wygaśnięciem opcji z kwartalnego cyklu.
- Po wprowadzeniu nowego cyklu wygasania opcji na indeks WIG20, inwestorzy będą mogli stosować podobne strategie raz w miesiącu, co potencjalnie zwiększy możliwości zarobków.

STRATEGIE I INNE WŁAŚCIWOŚCI

Strategia Iron Condor

Założenia:

Data: 18 sierpnia 2014

WIG20: 2.400

Wystawiamy Spread Niedźwiedzia (Put Spread) 2.250/2.300

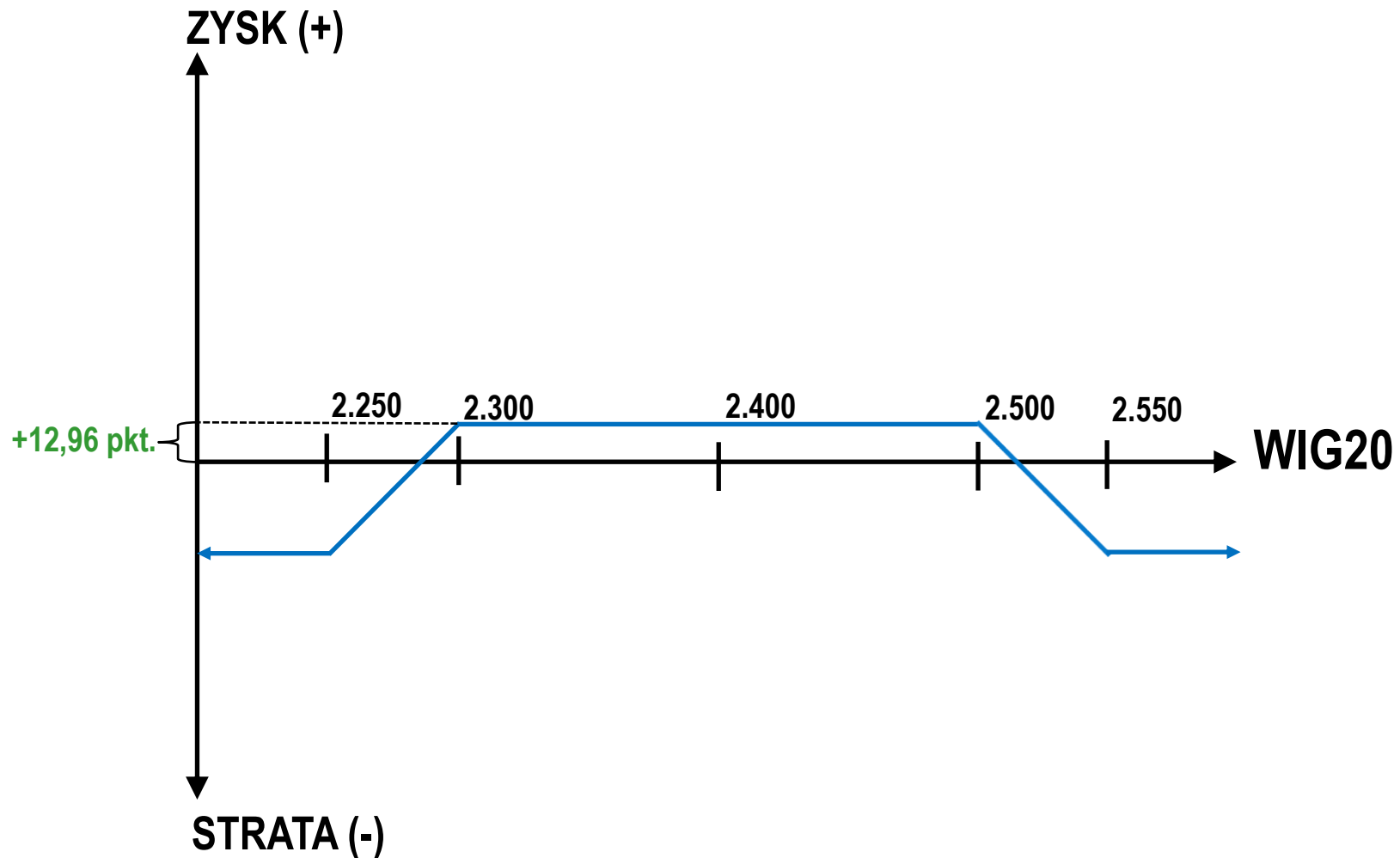
- Opcja sprzedaży z kursem wykonania 2.300: 9,29 pkt.
- Opcja sprzedaży z kursem wykonania 2.250: 3,40 pkt.
- $9,29 \text{ pkt.} - 3,40 \text{ pkt.} = 5,89 \text{ pkt.} \times 10 \text{ PLN} = \mathbf{+58,90 \text{ PLN}}$

Wystawiamy Spread Byka (Call Spread) 2.500/2.550

- Opcja kupna z kursem wykonania 2.500: 12,52 pkt.
- Opcja kupna z kursem wykonania 2.550: 5,45 pkt.
- $12,52 \text{ pkt.} - 5,45 \text{ pkt.} = 7,07 \text{ pkt.} \times 10 \text{ PLN} = \mathbf{+70,70 \text{ PLN}}$

Wystawiony Iron Condor: $58,90 \text{ PLN} + 70,70 \text{ PLN} = \mathbf{+129,60 \text{ PLN}}$

Iron Condor 2250/2300/2500/2550

STRATEGIE I INNE WŁAŚCIWOŚCI

Strategia Iron Condor

- Wg. starych standardów raz na kwartał możemy wystawiać strategię Iron Condor i otrzymywać 129,60 PLN
- Po wejściu w obrót opcji ze zmienionym cyklem wygasania, taką strategię będzie można wykorzystać 3 razy
- $3 \times 129,60 \text{ PLN} = \mathbf{+388,80 \text{ PLN}}$

Zapraszamy na dokładne zapoznanie się z nowym standardami obrotów opcji na indeks WIG20 na stronie www.gpw.pl lub www.pochodne.gpw.pl.

Pytania na temat opcji i innych instrumentów pochodnych prosimy kierować do: pochodne@gpw.pl

Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie SA

ul. Książęca 4, 00-498 Warszawa

tel. (022) 628 32 32, fax (022) 628 17 54, 537 77 90

gielda@gpw.pl